

Lp Jürgen Ligi
Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN
info@fin.ee

Teie 22.06.2026 nr 1.1-10.1/2696-1
Meie 10.07.2026 nr 5-8/4323-1

Rahandusministri määruse „krediiditeaberegistri põhimäärus“ eelnõu

Lugupeetud rahandusminister

Rahandusministeerium edastas rahandusministri määruse „krediiditeaberegistri põhimäärus“ eelnõu Finantsinspeksioonile arvamuse avaldamiseks. Meil on järgnevad tähelepanekud, millega palume eelnõu menetlemisel arvestada.

1) Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et krediiditeaberegistri põhimääruse § 5 punktis 8 ning § 8 lõikes 6 sätestatud regulatsioonid vajavad tervikuna täpsustamist, kuna need ei kirjelda selgelt juurdepääsuõiguse lõppemise ega piiramise aluseid ning jätavad registripidajale põhjendamatult ulatusliku kaalutlusruumi.

Arvestades, et registrile juurdepääsu omavate isikute ring on seaduses ammendavalt määratletud ning nende juurdepääsuõigus tuleneb vahetult nende õiguslikust staatusest või seadusest tulenevate ülesannete täitmisest, jääb hetkel ebaselgeks, milles seisneb registripidaja sisuline otsustusruum juurdepääsuõiguse äravõtmisel. Eelkõige ei ole selge, kas juurdepääsuõiguse äravõtmine on seotud üksnes olukordadega, kus registri kasutamise õiguslik alus on ära langenud (nt tegevusloa kehtivuse lõppemine, kehtetuks tunnistamine või seadusest tuleneva pädevuse lõppemine) või on registripidajal õigus hinnata ja kaaluda ka muid asjaolusid, mis võiksid anda aluse juurdepääsuõiguse lõpetamiseks. Kui eesmärk on piirduda üksnes õigusliku aluse äralangemise tuvastamisega, tuleks see eelnõus selgelt ja üheselt sätestada.

Ebamäärasust suurendab krediiditeaberegistri põhimääruse § 8 lõikes 6 sätestatud alus, mille kohaselt võib registripidaja piirata või keelata juurdepääsu, kui andmevahetuse tõttu võib tekkida või on tekkinud krediiditeaberegistri konfidentsiaalsuse või tervikluse vähenemise risk. Nimetatud säte jätab lahtiseks nii „riski“ sisustamise kui ka selle, millisel tasemel risk peab olema tuvastatud juurdepääsu piiramise või keelamise õigustamiseks. Seletuskirjas on kaalutlusõiguse piire täpsustatud, kuid krediiditeaberegistri põhimääruse teksti ebamäärasust see ei kõrvalda.

Arvestades, et juurdepääs registrile on kas seadusest tulenev kohustus või vajalik seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks, tähendab juurdepääsu piiramine või äravõtmine sisuliselt sekkumist nende isikute võimalusse täita neile seadusega pandud kohustusi. Seetõttu peaks juurdepääsu piiramise ja äravõtmise alused olema krediiditeaberegistri põhimääruses selgelt määratletud ning seotud objektiivsete ja kontrollitavate kriteeriumidega, et välistada olukord, kus registrile ligipääs sõltub üksnes registripidaja hinnangutest võimalikule riskile.

2) Krediiditeaberegistri põhimääruse § 7 lõikes 1 kehtestatakse krediiditeaberegistrisse kantavate andmete koosseis. Viidatud paragrahvi lõike 1 punktis 7 on toodud järgmine: „krediidijääk või nõudejääk täiseurodes või sendi täpsusega“. Seega on võimalus sisestada krediiditeaberegistrisse krediidijäägi või nõudejäägi summa kahel erineval viisil, kas täiseurodes või sendi täpsusega.

Krediiditeaberegistri peamine eesmärk on koondada teavet krediidivõimelisuse hindamiseks, mistõttu ei oma nõude avaldamine täiseurodes või sendi täpsusega krediidivõimelisuse hindamise seisukohalt üldjuhul määravat tähtsust. Siiski ei piirdu registri funktsioon üksnes kolmandatele isikutele teabe edastamisega. Registri andmetega on õigus tutvuda ka võlgnikul endal, kes võib kasutada seal avaldatud teavet oma kohustuste väljaselgitamiseks ning nende täitmise kavandamiseks. Sellises kontekstis võib nõude avaldamine üksnes täiseurodes osutada problemaatiliseks, kuna registrist ei nähtu kohustuse tegelik suurus. Kui võlgnik lähtub registris avaldatud ümardatud summast ning tasub selle alusel võla, võib osa kohustusest jääda täitmata või vastupidi tasutakse rohkem, kui tegelikult nõutav oli. Eelkõige võib esimene olukord kaasa tuua täiendava viivisnõude või muu kõrvalkohustuse tekkimise, kuigi võlgnik võis heas usus eeldada, et registris avaldatud summa kajastab tema tegelikku võlgnevust.

Finantsinspeksioon teeb ettepaneku loobuda krediiditeabe andjale jäetud valikuvõimalusest ning sätestada üheselt, kas võlgnevuse summa tuleb registrisse kanda täiseurodes või sendi täpsusega. Ühtne andmete esitamise kord tagaks registri andmete võrreldavuse ja läbipaistvuse ning väldiks olukorda, kus avaldatava teabe detailsus sõltub üksnes krediiditeabe andja praktikast.

Finantsinspeksioon palub käesolevas kirjas välja toodud tähelepanekuid eelnõu menetlemisel arvesse võtta. Täiendavate küsimuste korral oleme valmis oma kommentaare täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kerstin Pilt
juhatuse esimees

Liisa Nikkarinen 668 0597
liisa.nikkarinen@fi.ee